

1. Wat gebeurt er met Levi?

Wat gebeurt er in dit verhaal nu eigenlijk precies met Levi? Op het eerste gezicht lijkt het erop, dat Levi hier aan het werk is als tollenaar, dat hij nog nooit iets van Jezus heeft gehoord of gezien, en dan komt Jezus voorbij, Jezus roept hem - twee woorden:

'Volg Mij!', en Levi laat alles achter en gaat achter Jezus aan. En als bijbellezer blijf je een beetje verbouwereerd achter: 'Hoe kan het, dat iemand ineens zijn hele leven omgooit omdat hij geroepen wordt door een volslagen onbekende?'

Maar die eerste indruk, die klopt niet.

Historisch gezien kan dat niet. Want Levi is tollenaar in het stadje Kapernaüm. Dat is een grensstadje, tussen het gebied van koning Herodes Antipas en het gebied van zijn broer, koning Filippus. Allebei die gebieden vallen in die tijd onder het Romeinse Rijk. Maar ga je van het ene gebied naar het andere, dan moet je tol betalen. Levi moet tol heffen, in dienst van koning Herodes én in dienst van de Romeinse bezetters. Daarom hâten de mensen Levi. Niemand wil graag belasting betalen, maar zeker niet aan de bezetters! Maar dat tolhuis van Levi, dat staat natuurlijk niet in een uithoek. Dat staat midden op de belangrijkste weg, waar iedereen voorbij komt. En Jezus is al een tijdje actief in Kapernaüm. Er zijn al talloze mensen genezen in dat stadje, mensen zijn van heinde en ver naar Jezus toegekomen om naar Hem te luisteren. Jezus is het gesprek van de dag! En Levi hoort dat, want al die mensen komen bij hem langs. Hij houdt ze tegen, ze moeten betalen. En hij hoort al die verhalen. De kans is groot dat Levi ook Jezus Zelf al heeft horen spreken, misschien heeft Levi erbij gestaan, zo ergens achteraan. Misschien heeft Hij gezien hoe Jezus mensen heeft genezen. Er is daar al heel veel gebeurd, in Kapernaüm. En óók de collega's van Levi, de andere tollenaars, hebben het volop over Jezus. Kijk maar in vers 15. Daar staat over Jezus: 'En het gebeurde, toen Hij in het huis van Levi aanlag, dat ook veel tollenaars en zondaars met Jezus en Zijn discipelen aanlagen; want zij waren met velen en waren Hem gevolgd.' Zie je dat? Veel tollenaars zijn Jezus al gevolgd! Maar... als dat zo is, krijg je nog sterker die vraag: wat is er dan met Levi gebeurd? Als al die andere tollenaars ook Jezus al volgden. Is Levi gewoon één van de velen?

2. Levi zet de grote stap: de stap naar Jezus

Nee, dat is niet zo. Die andere tollenaars volgen wel Jezus, maar ze zijn nog steeds tollenaar. Levi niet. Levi breekt met zijn verleden. Wat staat er in vers 14 over Levi? 'Hij stond op en volgde Jezus.' Er is een verschil tussen 'volgers' en 'volgelingen'. Denk maar even aan social media. Je kunt volgers hebben op Twitter of op TikTok of Instagram. Als je iemand volgt, dan vind je die persoon wel interessant, maar dat betekent lang niet altijd dat je het met die persoon eens bent. Je kunt tegenwoordig Donald Trump weer volgen op Twitter, gewoon omdat je benieuwd bent: 'Wat zegt die man?' Zonder dat je meteen een aanhanger bent. Een 'volger' is nog geen 'volgeling'.

De andere tollenaars zijn volgers: zij volgen Jezus, zij horen Hem spreken, ze zijn geboeid, het zet hun aan het denken, er gebeurt wat met ze. Maar verder gaat het nog niet. Bij Levi wel! Ook hij zal die fase gehad hebben, de fase van 'volger'. Hij is geboeid geraakt, Hij ziet Jezus bezig. Hij verbaast zich erover dat Jezus tollenaars niet minacht, niet veroordeelt. Levi merkt hoe Jezus mensen met respect behandelt, hoe Jezus juist oog heeft voor mensen die bij anderen niet meetellen. En ongetwijfeld is er in Levi een verlangen gegroeid. Want als tollenaar, in Israël, in die tijd, ben je misschien wel rijk, maar het maakt ook een eenzaam mens van je. Overal zie je de afkeurende blikken. Overal voel je de haat. En dan komt die gedachte op: waarom doe ik dit? Is dit nu waar ik voor leef? Moet ik dit dan doen tot mijn pensioen?

Steeds meer ga je ontdekken wat je niet hebt, wat je mist: werkelijke vrede, werkelijke blijdschap van binnen, vreugde in je ziel. En misschien komt Levi zo ook wel heel dicht bij jou. En bij dat onvervulde verlangen in je hart. Misschien herken je dat wel. Een soort hunkering, maar je krijgt er zelf niet eens wat op, waarnaar je dan hunkert. Je zoekt, zonder te weten waarnaar je precies op zoek bent. En dan, op een dag, kijkt Jezus Levi recht in de ogen. 'Volg Mij!' Twee ogen, en twee woorden. En voor Levi gaat er een blad zij om in zijn levensboek. Voorgoed. 'En hij stond

op en volgde Hem,' schrijft Markus. Dat woord: 'hij stond op', dat is in het Griekse origineel het woord 'anastas'. Misschien ken je het woord 'anastasia'. Dat is het Griekse woord voor opstanding, dat wordt gebruikt voor de opstanding van Jezus: 'anastasia'. En als hier Levi opstaat uit zijn stoel, opstaat uit zijn tolhuis, opstaat uit zijn oude leven, opstaat uit zijn zonde en schuld, dan is het eigenlijk al een beetje Pasen. Dit is echt een *grote stap*. De grote stap van Levi, de grote stap naar Jezus.

Levi laat het tolhuis achter. Maar... dat kán natuurlijk helemaal niet! Daar ligt geld! Daar moet iemand zijn! Je kunt toch niet zomaar alles in de steek laten? Nee, dat kan ook niet... en toch kan het wel. Levi zal ongetwijfeld ontslagen worden, maar dat is niet erg. Want Levi begint opnieuw. Hij krijgt een nieuw leven. In het Evangelie van Mattheüs lezen we deze zelfde geschiedenis en

wordt Levi Mattheüs genoemd. En meestal wordt aangenomen dat hij ook de schrijver is van het Mattheüs-evangelie. Levi, de tollenaar, veracht en gehaat, wordt één van de vier evangelisten. Levi, de geldwolf, in dienst van de bezetters, wordt één van de twaalf apostelen. Wat zegt Jezus in Mattheüs 19: 28 over die twaalf apostelen? 'Voorwaar, Ik zeg u dat u die Mij gevolgd bent, in de wedergeboorte, als de Zoon des mensen zal zitten op de troon van Zijn heerlijkheid, ook zult zitten op twaalf tronen en de twaalf stammen van Israël zult oordelen.'

Hier is een tollenaar, die al eerder een 'volger' van Jezus geworden is. En die 'volger' wordt vandaag een 'volgeling'. Dát is wat er met Levi gebeurt. Dit is de dag van de grote stap. De dag van de grote ommekeer. Dat kán dus. Je kúnt als mens veranderen. Je kúnt omdraaien. Je kúnt echt een nieuw mens worden.

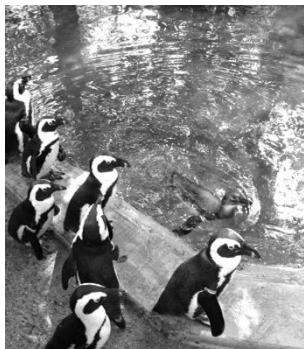
3. Ben je een volger? Of al een volgeling?

Denk er even over na, die twee begrippen: volger en volgeling. Hoe is dat bij jou? En hoe is het bij u? Wat mooi als je een volger van Jezus bent geworden. Misschien zit je wel naar deze dienst te kijken, thuis, of ergens anders. Misschien ben je nog helemaal niet zo lang bezig met geloof. En gewoon, zonder dat je dat heel breed deelt met andere mensen, ben je bezig om Jezus te leren kennen. Je bent aan het verkennen. Soms ben je druk met andere dingen, maar het komt toch steeds weer terug. Je komt er niet los van. Of je bent erin opgegroeid, het was allemaal gesneden koek voor je, die hele Bijbel, maar ja, het raakte gewoon steeds meer uit beeld. Je was druk met van alles en nog wat, en het boeide je eigenlijk ook niet zo. Maar nu, nu heb je laatst een gesprek gehad met iemand, en die had het over geloof, en dat dat echt een wezenlijk verschil maakt. En je hoorde een podcast, daarin kwam het ook al naar voren. Het laat je niet los. Of misschien moet je wel zeggen: God laat je niet los. Maar zo'n stap als van Levi, zo'n grote stap... kun je die ooit zetten? De stap van volger naar volgeling? De stap naar een nieuw begin, een echt nieuw begin? Misschien wil je wel, eigenlijk, diep in je hart. Maar kún je het ook? Ik zal je eens wat vertellen. Twintig jaar geleden, zoiets, ging ik met onze jongste zoon naar Blijdorp. Hij was toen een jaar of vier. We liepen door de hele dierentuin en we kwamen bij de pinguïns.

Deze 'Tyrische shekel' (afkomstig uit Tyrus), werd geslagen in 22 na Christus en was in gebruik in de tijd van Jezus. Munten van deze soort kan Levi in handen gehad hebben.

Je had daar een soort plateau, waar die pinguïns op liepen, en daarvoor had je een vijver, waar ze in konden zwemmen. Misschien is het nog wel zo. En elke keer waren er pinguïns die van dat plateau – hoep! – in het water doken en daar heerlijk gingen zwemmen. Dan klommen ze er weer uit en liepen weer naar boven. Maar er was één pinguïn, die stond op dat plateau, op het randje, en die bleef maar heen en weer lopen. Elke keer keek hij over de rand. Daar zag hij zijn vriendjes zwemmen, ze hadden het duidelijk héél leuk met elkaar. Maar duiken, dat deed hij niet. Hij durfde niet! Wéér keek hij dan naar beneden, en je dacht: 'Ja, nú gaat hij springen.' Maar hij sprong niet... We hebben daar zeker een kwartier staan kijken, maar nee, hij dook niet het water in. Ik was toen predikant in Capelle aan den IJssel en ik schreef er een stukje over in het kerkblad. Met een plaatje erbij, van een pinguïn, en ik schreef: 'Wat kunnen wij eindeloos aarzelen. Wel of niet op belijdeniscatechisatie? Wel of niet meedoen met een commissie of kring? Wel of niet aan het

Avondmaal? Wel of niet zendingswerk gaan doen? Wel of niet... Allemaal vragen. Ze liggen voor iedereen verschillend. Maar uiteindelijk is ten diepste voor ons allen de vraag: wel of niet je totaal overgeven aan Jezus Christus? Wel of niet echt "duiken"? De pinguïn dook niet. Wij zijn teleurgesteld doorgelopen. Maar één van zijn vriendjes had intussen de stap wel gezet. En je kon het duidelijk zien: al buiteland genoot hij van zijn vrijheid! Zo stond het in het kerkblad. Toen werd ik gebeld door een mevrouw uit een andere wijkgemeente. En de zorgzame, hemelse Vader had dat stukje gebruikt voor haar! Ze zei tegen me: 'Ik ben die pinguïn.' Ze was rond de tachtig en ze zei: 'Ik heb nooit belijdenis gedaan en dat zit me niet lekker. Ik verlang zo naar het Avondmaal. Ik wil zo graag de Here Jezus volgen. Maar ja, misschien ben ik nu wel te oud om nog belijdenis te doen.' Ik heb haar toen aangemoedigd: 'Praat er eens over met uw eigen wijkpredikant.' En om een lang verhaal kort te maken: ze heeft inderdaad belijdenis gedaan. Diep ontroerd was ze. En ze stuurde mij een kaart. Daar stond op: 'De pinguïn is gaan zwemmen.' Levi, hij zet de stap, die grote stap! En het gevolg is onvoorstelbaar veel blijdschap. Levi nodigt al zijn collega's en al zijn vrienden uit om het vieren, zijn nieuwe begin, zijn nieuwe leven. Het zijn foute collega's en het zijn foute vrienden. De schriftgeleerden en de Farizeeën vinden het hélemaal niks. Ze gaan naar de discipelen toe, en ze zeggen: 'Waarom eet en drinkt Hij met de tollenaars en zondaars?' Eten en drinken, dat doe je alleen met mensen met wie je het góéd hebt. Samen eten en drinken, dat betekent: samen het léven delen. Als je met iemand eet of drinkt, dan schept dat verbinding. Daarom zijn er ook singles die dat vreselijk missen. De ene single heeft nergens last van, die vindt het prima. De ander zegt: 'Vooral in mijn eentje éten, daar heb ik een hekel aan.' Samen eten heeft altijd iets feestelijks. Dat komt ook naar voren in het vervolg. De discipelen van Johannes de Doper en van de Farizeeën begrijpen niet dat Jezus en Zijn leerlingen altijd overal maar eten, ook hier, in het huis van Levi. Moeten ze niet vasten? Dat hoort er toch bij, bij het leven met God? Maar wat zegt Jezus? Vers 19: 'De bruiloftsgasten kunnen toch niet vasten terwijl de Bruidegom bij hen is? Zolang zij de Bruidegom bij zich hebben, kunnen zij niet vasten, maar de dagen zullen komen dat de Bruidegom van hen weggenomen zal zijn, en dan, in die dagen, zullen zij vasten.' Daar, in het huis van Levi, is het een soort bruiloftsfeest. Jezus is de Bruidegom, en steeds meer mensen vormen samen de Bruid, want de Gemeente van Christus, dat is de Bruid. Kán het dan wel, dat Jezus eet en drinkt met foute mensen, met landverraders zoals de tollenaars, met mensen die echt verkeerd bezig zijn? Jezus zegt: 'Wie gezond zijn, hebben geen dokter nodig, maar wie ziek zijn. Ik ben niet gekomen om rechtvaardigen tot bekering te roepen, maar zondaars.' Geniet Jezus van de zonde? Natuurlijk niet! Zonde doet Hem méér pijn dan wie ook. Maar hier zijn

mensen die, heel aarzelend, heel voorzichtig, over het randje kijken, of ze misschien ook zullen springen. Hier zijn mensen die ziek zijn, moreel ziek. En wie heeft er harder een arts nodig dan zij? Hier zijn mensen die beseffen dat ze op een verkeerde weg zijn, dat ze moreel failliet zijn. Hier zijn mensen die ontdekken dat er iemand is, die tóch van hen houdt, die hen serieus neemt, iemand die Zich niet voor hen schaamt.

4. Jezus zet de grootste stap: de stap naar Levi, naar ons!

Ik zei aan het begin van de dienst: 'Het thema is: De grote stap.' En je kunt je afvragen, als je dit bijbelgedeelte leest, wie nou werkelijk de grote stap maakt. Is het Levi, die de stap zet naar Jezus? Of is het Jezus, die de stap zet naar Levi, en naar al zijn foute vrienden? Jezus, de Zoon van God, God uit God, Licht uit Licht, waarachtig God uit waarachtig God. Jezus, de Koning der koningen, de Heer van alle heren. Hij gaat naar binnen bij een loser. Een loser op moreel terrein. Want Jezus is de arts die niet bang is voor de zieken. Hij is niet bang voor besmetting. Integendeel. Hij neemt onze zonden op Zich. Bewust. Hij, die Zelf geen zonden heeft gedaan, neemt de zonden over en gaat ervoor naar het kruis, om daar te boeten voor het onrecht dat wij als mensen doen. De grootste stap die hier wordt gezet, in dit Bijbelgedeelte, is de stap van Jezus! Niet voor niets klagen de Farizeeën! 'Dat kán helemaal niet!!' Nee, het kán ook niet! Jezus kán niet naar binnen gaan bij zondige mensen. Hij kán niet aan tafel gaan met mensen die anderen uitbuiten en hun land verraden. Dat kán ook niet! En tóch doet Hij het. Want alléén zo bereikt Hij hun hart en komen zij tot die andere grote stap, die stap naar Jezus toe. Volgers worden volgelingen. En het resultaat is: blijdschap, immense blijdschap, een nieuw begin, vol vrede, vol vreugde. Als Levi tot geloof komt – goed om daar even bij stil te staan! – als Levi tot geloof komt, dan zegt Jezus niet: 'Nu moet je breken met al je oude vrienden!' Nee, Jezus zegt: 'Laat ze maar komen, al je oude vrienden!' En Hij is erbij! Jezus haalt je niet út jouw netwerk, nee, Hij gaat met jou mee, jouw netwerk ín. En misschien dat er steeds meer mensen in jouw netwerk ook 'volger' worden. Eerst anoniem, op afstand, heel voorzichtig. Totdat de dag komt dat Jezus voorbij komt, en dat Hij kijkt. Twee ogen, twee woorden: 'Volg Mij!' En dan kan een volger een volgeling worden.

5. Welke stap zet jij?

'Hij komt misschien vandaag voorbij', hebben we gezongen, 'en roept ook jou, en roept ook mij.' Waar roept Hij je voor? Welke stap zou jij kunnen zetten? Misschien net als die mevrouw in Capelle: belijdenis doen. Of een Alpha-cursus gaan volgen. Of eindelijk, eindelijk hulp gaan zoeken om van je verslaving af te komen. Of eerlijk onder ogen zien dat je hulp nodig hebt op een ander terrein, in je werk, of in je functioneren, of in je relatie. Misschien is het een heel andere stap: dat je al heel lang rondloopt met een heel mooi plan, om iets te starten: een bedrijf of een organisatie. Jezus is al zolang aan het roepen. Maar wat doe jij? Vind je het een grote stap? Het ís ook een grote stap! Maar houd één ding voor ogen: de grootste stap, véreweg de grootste stap, ís al gezet. Door Jezus. Hij kwam naar jóú toe. En de vraag is: ga jij ook naar Hem? Kniel je neer aan Zijn voeten en geef je je over, helemaal? Hij is gekomen als arts, om in jouw leven genezing te brengen. En net als in de spreekkamer van de dokter mag je eerlijk zijn, 100 % eerlijk. Hij is gekomen om met jou de maaltijd te gebruiken. Met jou en met al die andere mensen, die net als jij en ik weten dat we hulp nodig hebben. Dat we het zelf niet redden. Hij is gekomen om jou te zoeken. En Hij schaamt Zich niet voor jou. Hij roept je, en zo roept Hij ook je vrienden, je familie, je collega's. Hij houdt ook van de mensen in jouw netwerk. Jezus, Hij heeft de grootste stap gezet. Nu jij nog. Doe het maar. Het is echt goed, en je zult er geen spijt van hebben. Misschien stuur je me op een dag een appje: 'De pinguïn is gaan zwemmen.' Met al die vriendjes is het feest, daar in het zwembad. Jezus viert feest in het huis van Levi. En Levi viert feest met Jezus. Hij eet met Jezus, en met al die volgers van Jezus om hem heen. Volgers die misschien óók wel volgelingen worden. Het is de moeite waard. Jézus is het waard! 'U bent het waard, Here Jezus! Want niets is zo goed, echt, níets is zo goed als een leven héél dicht bij U!' Amen.